



แผนปฏิบัติการสัมพันธ์

ภูมิปัญญาท้องถิ่น



องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำคำ

อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือ ภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง ความรู้ของชาวบ้าน ซึ่งเรียนรู้มาจากพ่อ แม่ ปู่ย่าตายาย ญาติพี่น้อง หรือผู้มีความรู้ใน หมู่บ้านใน ท้องถิ่นต่างๆ ความรู้เหล่านี้สอนให้ เด็กเคารพผู้ใหญ่ มีความกตัญญูรู้คุณพ่อแม่ และ ผู้มีพระคุณ มีความเอื้ออาทรต่อคนอื่น รู้จัก ช่วยเหลือแบ่งปันข้าวของ ของตนให้แก่ผู้อื่น ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาเป็นความรู้ที่มีคุณธรรม สอนให้คนเป็นคนดี สอนให้คนเคารพ ธรรมชาติ รู้จักพึ่งพาอาศัยธรรมชาติโดยไม่ทำลาย ให้ เคารพ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ และคนที่ล่วงลับไปแล้ว

ภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นความรู้เรื่องการทำมาหา กิน เช่น การจับปลา การปลูกพืช การเลี้ยง สัตว์ การทอผ้า ทอเสื่อ การสานตะกร้าและ เครื่องใช้ด้วยไม้ไผ่ด้วยหวาย การทำเครื่องปั้นดินเผา การทำเครื่องมือทางการเกษตร นอกจากนั้น ยังมีศิลปะดนตรี การฟ้อนรำ และ การละเล่น ต่างๆ การรักษาโรคด้วยวิธีต่างๆ เช่น การใช้ยาสมุนไพร การนวด เป็นต้น ภูมิปัญญา เหล่านี้เป็นความรู้ ความสามารถที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ และถ่ายทอดมา ให้เรา มีวิธีการหลาย อย่างที่ทำให้ความรู้เหล่านี้เกิด ประโยชน์แก่สังคม ปัจจุบัน ด้วย คือ

การอนุรักษ์

คือ การบำรุงรักษาสิ่งที่ดีงามไว้

การฟื้นฟู

คือการรื้อฟื้นสิ่งที่ดีงามที่หายไป เลิกไป หรือกำลังจะ เลิก ให้กลับมาเป็น ประโยชน์ เช่น การรื้อฟื้นดนตรี ไทย

การประยุกต์

คือการปรับ หรือการผสมผสานความรู้เก่ากับความรู้ ใหม่เข้า ด้วยกัน ให้เหมาะสมกับสมัยใหม่ เช่น การใช้ ยาสมุนไพรในโรงพยาบาล ประสานกับการ รักษา สมัยใหม่ การทอ ฟ้าธิบขวต้นไม้ เพื่อให้ คนร่วมมือกัน อนุรักษ์ป่า ลักษณะของภูมิปัญญาไทย มีดังนี้

- 1 . ภูมิปัญญาไทยมีลักษณะเป็นความรู้ ทักษะ ความ เชื่อ และพฤติกรรม
- 2 . ภูมิปัญญาไทยแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างคน กับคน คนกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และคนกับสิ่ง เหนือ ธรรมชาติ
- 3 . ภูมิปัญญาไทยเป็นองค์รวมหรือกิจกรรมทุกอย่าง ในวิถีชีวิตของมนุษย์
- 4 . ภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องของการแก้ปัญหา การ จัดการ การปรับตัว รวมถึงการเรียนรู้ เพื่อความอยู่ รอด ของบุคคล ชุมชน และสังคม
- 5 . ภูมิปัญญาไทยเป็นพื้นฐานสำคัญในการมองชีวิต เป็นพื้นฐานความรู้ในเรื่องต่างๆ
- 6 . ภูมิปัญญาไทยมีลักษณะเฉพาะ หรือมีเอกลักษณ์ เป็นตัวเอง
- 7 . ภูมิปัญญาไทยมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อ ปรับ สมดุลตามพัฒนาการทางสังคม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านจักสาน

1.นายยิ่งศักดิ์ น้อยน้ำคำ

ประวัติ : บ้านเลขที่ 60 หมู่ที่ 3

ต.น้ำคำ อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด

ความเชี่ยวชาญ : ทำเครื่องจักสานจากไม้ไผ่ เช่นตระกร้า
กล่อ่งข้าวจากไม้ ชะลอม ฯลฯ



ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านดนตรีไทย

1.นายศึก วิชัย

ประวัติ : บ้านเลขที่ 82 หมู่ที่ 1

ต.น้ำคำ อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด

ความเชี่ยวชาญ : วงมโหรี (เป่าปี่)



2.นายสุน สนิทพจน์

ประวัติ : บ้านจ้อก้อ หมู่ที่ 5

ต.น้ำคำ อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด

ภูมิปัญญา : ดนตรีพื้นบ้าน (เป่าแคน)



3.นายเสาร์ ผลผล

ประวัติ : บ้านเลขที่ 157 หมู่ที่ 8

ต.น้ำคำ อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด

ความเชี่ยวชาญ : การแสดงเครื่องดนตรีพื้นบ้าน (ดีดพิน)



ภูมิปัญญาท้องถิ่นสิ่งทอ

1.นางอาลัย โลไซยันต์

ประวัติ บ้านเลขที่ 43 หมู่ที่ 16

ต.น้ำคำ อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด

ความเชี่ยวชาญ : ทอผ้าไหม ทอผ้าฝ้าย



2.นางวงศ์จันทร์ หนูน้ำคำ

ประวัติ บ้านเลขที่ 277 หมู่ที่ 2

ต.น้ำคำ อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด

ความเชี่ยวชาญ : ทอเสื่อ

